

Latvijas vēsturiskie dievnami ir valsts vai vietējās nozīmes aizsargājami kultūras, arhitektūras un vēstures pieminekļi. To īpašnieks, draudze, atbildīgs par to uzturēšanu un saglabāšanu. Kultūras pieminekļu aizsardzības tiesiskais regulējums balstās uz septiņām starptautiskām konvencijām, kurām Latvija ir pievienojusies, 15 likumiem, 21 Ministru kabineta noteikumu, trīs Augstākās Padomes lēmumiem un trīs Ministru kabineta rī-

kojumiem, kas tieši skar kultūras mantojuma saglabāšanas darbu, kā arī citiem vispārīgiem normatīviem aktiem: vairāk nekā 70 starptautiskām hartām, deklarācijām, rezolūcijām, rekomendācijām un citiem starptautiskiem dokumentiem. Tas viss jāievēro draudzēm, rūpējoties par savu īpašumu, meklējot atbalstu valsts un pašvaldības institūcijās, iesaistot vietējo sabiedrību. Draudzēm uzticēts turēt rūpi par nacionālo vērtību saglabāšanu, arī vietējās sabiedrības izglītošanu, iesaisti, sa-

darbību.

Katrā draudzē ikdienas situācija ir cita, bet visās būtiskākais - dievnams ir vieta, kur apkārtējiem iedzīvotājiem, ne tikai draudzes locekļiem, sanākt kopā dievkalpojums un sadraudzībās, iesaistīt cilvēkus, līdzdarboties kopējos darbos kopīgiem mērķiem. Kopīgie mērķi ir katra līdzdalība, lai vietā, kur dzīvo, dievnams kalpotu arī nākamajām paaudzēm.

Cik paši aktīvi, tik daudzveidīgāka dzīve

Ar STRAUPES draudzes priekšnieku **Normundu Gulbi** un locekļiem **Jāni Maslovski** un **Gintu Bernecki** tiekamies draudzes mājā. Ar lepnumu Normunds pastāsta, ka ēkai, kas celta pastora vajadzībām, jau 335 gadi, tā daudzkārt pārbūvēta, un aizsargājams kultūras piemineklis ir vien ārdurvīs. Tās draudze pirms gadiem restaurēja. Pie nama aug liepas, kas ir aizsargājamas, tās it kā stādījusi brāļu draudze, jo hernhūtiešu kustībā bija daudzi straupieši un apkārtējie kaimiņi.

“Ja tas ir mūsu nams, par to esam atbildīgi, un gribas, lai apkārtnē sakopta,” saka G.Berneckis. Viņš uzņemas dažādus organizatoriskus pienākumus. Rudenī talkā diezgan plaša teritorija atbrīvota no krūmiem. Pavasarī zeme jānolīdzina. “Kad kāds pie mums atbrauc, lai ir, kur aiziet pastaigāties, lai redz, cik Straupē ir skaista vieta,” bilst J.Maslovskis, bet N.Gulbis pastāsta, ka tiek kārtota dokumentācija, lai varētu nozāgēt mizgrauža izpostīto mežu un iegūto naudu ieguldīt draudzes mājas jumta nomaiņai.

“Baznīca gaida lielākus darbus, kurus patlaban nevaram atļauties, bet pērn bija dievnama jumta remonts,” pastāsta draudzes priekšnieks un atgādina, ka draudzes vienīgie ienākumi ir ziedojumi un iegūtais, apsaimniekojot īpašumus. Viņš uzsver, lai projektos piesaistītu finansējumu, draudzē jābūt kādam, kurš uzrakstītu projekta pieteikumu un būtu gatavs veltīt laiku, lai tiktu galā ar birokrātiju.

“Svarīgi, lai kaut ko izdarītu kvalitatīvi, jābūt iniciatīvai no pašas cilvēka, jāspēj saskatīt katra potenciāls un jādeleģē darbi, tad viss notiek,” saka Gints, bet Normunds atgādina draudzes mācītāja Ginta Poļa mudinājumu: “Kalpojiet katrs ar savām dāvanām!”

Straupes draudzē reģistrēti ap 60 draudzes locekļiem. Visiem iespēja sazināties vacapa grupā.

♦ **KOPĀ VAR DAUDZ.** Straupes draudzei un baznīcai laiku nežēlo Jānis Maslovskis (no labās), draudzes priekšnieks Normunds Gulbis un Gints Berneckis.

“Kad kādi darbi darāmi, dodu ziņu, kurš var, atnāk. Ir kādi desmit aktīvi vīri, iesaistās arī citi,” stāsta Normunds.

Talkas gan draudzes nama, gan baznīcas sakopšanai ikreiz pulcē daudzus. “Vairāk ir to, kuri nav draudzes locekļi. Cilvēki grib palīdzēt, atbalsīt. Pēc darba ir gandarījums un nopelnīta zupa, tad seko sarunas,” teic Normunds un uzsver, ka cilvēki grib satikties, darīt kopā. Būtiski visu darīt ar mieru un pieņemt katru tādu, kāds viņš ir.

“Jābūt kam interesantam, tādā, kas cilvēkus uzrunā, lai ieinteresētu iesaistīties, tad satiek domubiedrus, rodas jaunas iniciatīvas,” saka draudzes priekšnieks.

Draudzes aktivitātes apkārtnē labi zināmas, un iedzīvotāji piedalās. “Cik paši izdarīsim, tik būs,” saka Jānis. Vīri piebilst, ka savulaik ar Pārgaujas novada pašvaldību bija laba sadarbība. Novada svētku svētdiena vienmēr sākas ar

dievkalpojumu. Bija arī koncerti.

“Tagad plānus apspriežam kopā ar Lielstraupes pils darbiniecēm, talkas rīkojam kopā, piedalīsimies pils svētkos, gan jau pils piedalīsies arī Baznīcu naktī,” teic Normunds.

Draudzes mājā ne dienu nav klusuma. Tur darbojas jaunieši. Jauniešu vadītāja Zane Bērziņa pastāsta, ka kopā nāk tie, kuri draudzē ir jau ilgāku laiku, un pusaudži. “Stiprākie talkās dara smagākus darbus, palīdz sagatavot malku. Ziemā savu reizi arī pie baznīcas nofirām sniegu,” pastāsta Zane un piebilst, ka jaunieši iesaistās kalpošanā, darbā ar bērniem, rīko pasākumus. Draudzes mājā jauniešiem ir savas pašu iekārtotas telpas, projektu konkursā tam piesaistīja finansējumu. Pagalmā ierīkoja ugunsgrābekļa vietu, kur kopā pasēdēt.

“Jaunieši saturīgi pavada brīvo laiku,” uzsver Zane un piebilst, ka piektdienas vakaros dažāda ve-

cuma straupieši satiekas sporta zālē, spēlē volejbolu. Divas komandas sanāk vienmēr.

“Pēc pamatskolas jaunieši dodas prom, tad jāieinteresē citi,” bilst Zane.

Draudzes priekšnieks uzsver, ka apkārtējie cits citam pastāsta, kas draudzē notiek. Patlaban svētdienas skolu apmeklē vairāk nekā 20 bērnu. Viņu vecāki labprāt iesaistās pasākumos, arī kopīgos darbos draudzes mājā un baznīcā.

Katru sestdienu draudzē ir ģimenes diena, tad tiek spēlētas spēles. Pagājušonedēļ pasākumā bija desmit pieaugušie ar atvasēm. Interesenti tiekas sievu un vīru vakaros. Tiek rīkotas tikšanās ar dažādiem cilvēkiem, kristiešiem no citām draudzēm.

“Draudzes namā mājvietu radusi Latvijas Anonīmo alkoholiķu sadraudzības Straupes grupa. Tiekamies reizi nedēļā, runājam par dzīvi, savu pieredzi, ticību. Interesenti sabrauc no plašas apkārtnes,” pastāsta Jānis un uzsver, ka katram ceļš uz ticību, draudzi savs. Nākamās nedēļas nogalē grupa svinēs septiņu darbības gadu jubileju, ciemosies organizācijas biedri no citām Latvijas vietām.

Ginta aicināti, Straupē tiekas “**Business men's followship Latvija**” biedri. Tā ir starptautiska kristīga darījumu cilvēku apvienība, kas vieno uzņēmējus, uzņēmumu vadītājus, ierēdņus, bankierus un citu profesiju pārstāvjus. Arī viņiem sarunas ir par dzīvi. “Tā ir iespēja dibināt jaunus kontaktus, būt starp cilvēkiem, kam var uzticēties, kuri saprot. Domu apmaiņa ir ļoti svarīga,” skaidro Gints.

Draudze arī iesaistās labdarībā. “Pašu savāktu apģērbu esam veduši uz bērnu sociālās aprūpes centriem, pansionātiem daudzviet Vidzemē. Ziemassvētkos ir dāvanas senioriem,” stāsta Jānis.

Aizvien vairāk sabiedrība novērtē to, ko dara draudze. Tā ne tikai uztur dievnamu, arī rosina sabiedrību būt aktīvai, iesaistīties. □

Baznīca vieno novadniekus

JAUNPIEBALGAS draudze apvieno 135 cilvēkus.

Draudzes priekšniece **Tamāra Gončoronoka** stāsta, ka aktīvie ir vairāk nekā 30. “Katru gadu kāds no draudzes aiziet, kāds ienāk. Katrs, kurš ienāk draudzē, ienes ko jaunu,” vērtē Tamāra un uzsver: “Paši spējam uzturēt savu dievnamu. Tas ir dzimtu vēstures glabātājs. Baznīca vieno cilvēkus.” Palīdzīgas rokas un atbalsts vienmēr noder, un tāds ir, viņa atzīst un pastāsta, ka pagasta cilvēki labprāt iesaistās draudzes akcijā “Greiveru eņģeļi”, gādājot Ziemassvētku dāvanas konkrētiem aprūpes centra iemītniekiem. Baznīcā regulāri koncertus

sniedz vietējās bērnu mūzikas skolas audzēkņi, jaunie mākslinieki rīko izstādes. Draudze uz koncertiem aicina pazīstamus mūziķus un kolektīvus. Tamāra atzīst, ka lielais klusums pēc kovida lēnām atkāpjas. □

Lappusi sagatavojuši
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA “Cēsu Druva”.

Kas uzturēs nākotnē

SKUJENES draudzes priekšniece **Valda Miķelsone** atzīst, ka draudze ir maza, neliela saujīna, nedaudz vairāk par desmit cilvēkiem. Piecas skujenietes dzied ansamblī, kas papildina dievkalpojumu. Ir trīs vīri, uz kuriem var paļauties, ka izdarīs, kaut vai ieskrūvēs izdegušu spuldzīti, veiks grūtākus saimnieciskus darbus, pastāsta Valda. Baznīca ir vietējās nozīmes

aizsargājams arhitektūras piemineklis. “Pagastā cilvēku maz, jaunieši ir prom. Kad pavasara un rudens talkās aicinām apkārtnē, ieinteresēto nav. Kad notiek talka, ne viens vien skujenietis iet baznīcai apkārt ar līkumu. Gribētos izkopt plašāku apkārtni, bet uzturēt nevarēsim. Pilskalna saimnieki savu teritoriju ļoti sakopj, arī mūs atbalsta. Vasarā trotuārs jāravē, zāle jāpļauj, baznīcai jābūt atvērta, par

to gādā daži cilvēki. Ēkai hidroizolācija jāsakārto, tam nav līdzekļu,” pastāsta draudzes priekšniece un piebilst, ka pirms gadiem 20 Skujenes draudzē bija 90 locekļi.

Taču ar gandarījumu Valda uzsver, ka kopiena dažādās aktivitātēs iesaista arī draudzi. “Baznīca ir mūsu pagasta lepnums. Dažkārt domāju, vai paši spēsim par to rūpēties,” teic V.Miķelsone. □